

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE OBČANOV OBCE LIETAVSKÁ LÚČKA

Ako prevádzka Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s. poškodzuje životné prostredie, ohrozuje zdravie obyvateľov i zamestnancov a koná v priamom rozpore s legislatívou

Vážení spoluobčania, tento informačný materiál bol vypracovaný s cieľom poskytnúť Vám objektívny a faktami podložený prehľad o reálnom stave priemyselnej činnosti v našej obci. Mnohí z nás denne čelia masívnemu spadu šedého prachu, hluku a chemickému zápachu. Oficiálne dokumenty a najnovšie zistenia štátnych orgánov potvrdzujú, že tieto javy nie sú zákonným sprievodným znakom modernej výroby, ale priamym dôsledkom obchádzania zákonov a zlyhania technológií zo strany prevádzkovateľa.

ŠOKUJÚCI NÁLEZ OKRESNÉHO ÚRADU ŽILINA: PREVÁDZKA BEZ POVOLENÍ

Na základe oficiálnej žiadosti o sprístupnenie informácií vydal **Okresný úrad Žilina (odbor starostlivosti o životné prostredie) dňa 12. 05. 2026 stanovisko (č. j. OU-ZA-OSZP3-2026/047777)**, ktoré odhaľuje protiprávny stav obrovského rozsahu:

- **Žiadne ohlásenie a súhlas:** Spoločnosť Cementáreň Lietavská Lúčka, a.s. (CLL) úrad vôbec neinformovala o začatí dovozu, vykládky a manipulácie s cementárskym slinkom. Úrad nevydal na túto činnosť žiaden súhlas.
- **Zatajenie nebezpečných vlastností:** Úrad nebol informovaný, že v areáli sa manipuluje s vysoko žieravým a karcinogénnym materiálom. Úradu nebola predložená ani Karta bezpečnostných údajov.
- **Obchádzanie posudzovania vplyvov (EIA):** Zmena surovín a zavedenie vykládky toxického slinku prebehlo bez povinného posúdenia vplyvov na životné prostredie.
- **Čierny odtok chemikálií:** Pravidelné splachovanie areálu a cisterien hasičskou technikou priamo do terénu a dažďovej kanalizácie prebieha bez akéhokoľvek povolenia vodohospodárskeho orgánu na nakladanie s nebezpečnými odpadovými vodami a kalmi.

I. POROVNANIE LEGISLATÍVNYCH NORIEM S REALITOU V OBCI

Slovenská aj európska legislatíva striktne vyžadujú, aby sa s takto jemnozrnnými a rizikovými materiálmi manipulovalo v hermeticky uzavretých technológiách (tzv. normy BAT). Porovnanie zákonných požiadaviek s reálnym stavom v obci odhaľuje absolútne zlyhanie prevádzkovateľa:

Technologický proces	Čo vyžaduje zákon a normy bezpečnosti (BAT / REACH)	Reálny stav v obci
Vykládka surovín (Slinok)	Norma BAT 14: Úplné zakrytie dopravných trás, podtlakové odsávanie s filtrami na presypoch a nulový únik prachu do okolia.	Materiál je sypaný zo železničných vagónov voľne, čo vytvára obrovské prachové mraky šíriace sa do obytnej zóny. PROTIPRÁVNÝ STAV
Manipulácia v areáli	Nariadenie REACH (Príloha XVII): Materiály s obsahom karcinogénneho chrómu Cr(VI) sa smú spracovávať výhradne v uzavretých a plne automatizovaných systémoch, bez kontaktu s ovzduším.	Slinok a troska sú prenášané v polootvorenom priestore haly pomocou voľného mechanického drapáku. Prach voľne uniká oknami a bránami von. PORUŠENIE REACH
Údržba a čistenie	Zákon o vodách: Zákaz splachovania priemyselného chemického prachu bez neutralizácie do verejných sietí alebo pôdy. Povinnosť zachytávať kaly ako nebezpečný odpad.	Nánosy žieravého prachu sú splachované prúdom vody priamo do zeme a do bežnej obecnej kanalizácie bez filtrácie. OHROZENIE VÔD

II. SKRYTÉ HROZBY: ČO NAOZAJ PADÁ NA NAŠE DOMY A ZÁHRADY?

Prevádzkovateľ sa snaží situáciu pred verejnosťou bagatelizovať. Oficiálna Karta bezpečnostných údajov (KBÚ) samotného materiálu, ktorú pred štátnymi úradmi zatajil, však definuje extrémne riziká pre ľudské telo:

- **Extrémna žieravosť (Chemické popáleniny):** Unikajúci prach vykazuje po kontakte s vlhkosťou (ľudský pot, slzy, vlhkosť v dýchacích cestách) hodnotu **pH v rozsahu 11,0 až 13,5**. Pôsobí ako silný agresívny lúh, ktorý leptá sliznice a spôsobuje odumieranie tkaniva.
- **Vážne poškodenie zraku (H318):** Kontaktný spad prachu na oči vyvoláva priame riziko vzniku rohovkových vredov, ťažkých mechanických zápalov a trvalého poškodenia zraku.
- **Podráždenie a poškodenie dýchacích ciest (H335):** Vdychovanie jemných prachových frakcií spôsobuje chemické dusenie, neustály kašeľ a podľa lekárskeho posudku priamo iniciuje vznik chronických ochorení pľúc a astmy u občanov a v najvyššej miere u samotných zamestnancov závodu, ktorí sú v prvej línii expozície bez dostatočnej ochrany uzavretých systémov.
- **Karcinogénny faktor (Šesťmocný chróm):** Prítomnosť rozpustného chrómu **Cr(VI)** znamená riziko vzniku rakovinotvorných ochorení a ťažkých alergických dermatitíd. Výrobca materiálu prikazuje manipuláciu len v plynutesných oblekoch a s respirátormi P2, zatiaľ čo občania a zamestnanci sú tejto látke vystavení v bežnom živote a pri práci v otvorenom systéme.

III. ZÁVER A NÁZOR NA SITUÁCIU

Zozbierané dôkazy, podložené Protokolom Slovenskej inšpekcie životného prostredia, vyjadrením Regionálneho úradu verejného zdravotníctva a potvrdené aktuálnym rozhodnutím Okresného úradu Žilina, tvoria jednoznačný záver: **Súčasný stav prevádzky Cementárne Lietavská Lúčka, a.s. je neudržateľný a protiprávny.**

Spoločnosť obchádza schvaľovacie procesy, manipuluje s nebezpečnými látkami načierno a prenáša ekonomické náklady svojej chýbajúcej modernej technológie (filtrov a kapotáže) priamo na zdravie obyvateľov a zamestnancov obce Lietavská Lúčka. Právo na čisté životné prostredie a ochranu zdravia je nadradené akýmkoľvek komerčným záujmom súkromnej spoločnosti.

*Túto informáciu pre obyvateľov Lietavskej Lúčky pripravil: **Marián Mach***